

Nr 38

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående ersättning till Rut Britta Marianne Eek m. fl.; given Stockholms slott den 10 januari 1958.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

Sven Andersson

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen underställes riksdagens prövning *dels* tre ärenden angående livräntor åt änkor efter personer, som avlidit till följd av sjukdom, ådragen under militärtjänstgöring, *dels* ett ärende angående livränta åt modern till en värnpliktig, som avlidit till följd av olycksfall under militärtjänstgöring, *dels ock* sju ärenden angående livräntor åt personer, som skadats vid olycksfall i samband med militär verksamhet.

*Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 10 januari 1958.*

Närvarande

Statsministern ERLANDER, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDELL, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, KJELLIN, JOHANSSON.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet och, be-
träffande punkterna 4—11, jämväl med chefen för civildepartementet an-
för chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Andersson, följande.

1.

Järnsvarvaren K. E. A. Eek, född den 18 december 1920, avled den 5 de-
cember 1956 till följd av lungtuberkulos, ådragen under militärtjänstgöring.
Han efterlämnade hustrun *Rut Britta Marianne Eek*, född den 1 juni 1921,
och två barn i äktenskapet, födda den 3 augusti 1944 och den 27 juni 1946.
Sjukdomen yppades i oktober 1941 och äktenskapet ingicks den 26 februari
1944. På grund av sjukdomen har jämlikt 1927 års militärsättningsförord-
ning, med undantag för viss kortare friskperiod, utgivits ersättning till
mannen för tiden fram till dödsfallet. Härjämte har utbetalats begravnings-
hjälp.

Enligt beslut den 19 januari 1957 tillerkände riksförsäkringsanstalten
jämlikt 1927 års militärsättningsförordning makarnas barn livränta att
utgå med för vardera barnet 100 kronor i månaden, tills det fyllt 16 år.
Samtidigt förklarade anstalten, att jämlikt bestämmelserna i nämnda för-
ordning livränta icke kunde tillerkännas Britta Eek, enär äktenskapet slu-
tits efter den tidpunkt, då mannens sjukdom yppades. Britta Eek anförde
besvär över anstaltens beslut att förvägra henne livränta, men försäkrings-
rådet fann genom utslag den 25 juni 1957 ej skäl göra ändring i beslutet.

I en den 10 juli 1957 dagtecknad skrift har Britta Eek, som är bosatt i
Emmenäs, Rosenfors, anhållit att utan hinder av bestämmelserna i 1927 års
militärsättningsförordning bli tillerkänd livränta.

Riksförsäkringsanstalten har i utlåtande den 15 oktober 1957 anfört:

Därest äktenskapet ingåtts före sjukdomens yppande, skulle Britta Eek
från dödsfallet, så länge hon levde ogift, ägt uppbära livränta, vars månads-
belopp skulle ha utgjort 200 kronor till och med den månad, varunder hon
fyllde 67 år, och därefter 150 kronor. Enligt ett av provinsialläkare den 5
oktober 1957 utfärdat intyg lider hon av neurasthenia och neurosis cordis,
på grund varav hon enligt intyget har sin arbetsförmåga höggradigt ned-

satt. Hon har ej något förvärvsarbete och ej heller någon förmögenhet. Av pensionsstyrelsen har bidrag beviljats henne jämlikt lagen om bidrag till änkor och änklingar med barn. Bidraget uppgår till 1 540 kronor för år, vartill kommer indextillägg. Anstalten tillstyrker, att åtgärder vidtagas för beredande av ersättning åt Britta Eek enligt de grunder, som skulle ha tillämpats, därest äktenskapet ingåtts före den tidpunkt, då lungsjukdomen hos mannen yppades. Om livränta beviljas, torde böra föreskrivas, att vid utbetalning av livräntan avdrag skall göras med belopp, varmed bidraget enligt lagen om bidrag till änkor och änklingar med barn skulle ha minskats, om livränta enligt 1927 års militärsättningsförordning utgått till henne vid bestämmandet av bidraget.

Statskontoret har i utlåtande den 5 november 1957 förklarat, att ämbetsverket icke ville motsätta sig bifall till vad riksförsäkringsanstalten föreslagit.

Departementschefen

Enligt 1909 års och 1927 års militärsättningsförordningar samt enligt 1950 års militärsättningsförordning i dess ursprungliga lydelse gäller att livränta till änka icke kan utgå, därest äktenskapet ingåtts först efter det skadan uppkommit (1909 års förordning) respektive sjukdomen yppats. Genom ändring i 1950 års förordning, som trätt i kraft den 1 januari 1955, har angivna inskränkning i änkas rätt till livränta bortfallit. Enligt övergångsbestämmelserna skall emellertid ersättningsanspråk till följd av skada eller sjukdom, som inträffat före den 1 januari 1955, alltjämt bedömas enligt äldre bestämmelser. Vid behandlingen av ifrågavarande ändringsförslag uttalade andra lagutskottet (utlåtande 1954: 35), att det kunde övervägas, om icke de föreslagna, för efterlevande gynnsammare bestämmelserna kunde ge anledning till omprövning efter skälighet i sådana fall, där ersättning till följd av gällande bestämmelser ej kunnat utgå och detta tett sig såsom i det enskilda fallet obilligt.

Under åberopande av det anförda och med hänsyn till Britta Eeks sjuklighet och försörjningsbördan föreslår jag, att ersättning tillerkännes henne i enlighet med myndigheternas förslag.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att till Rut Britta Marianne Eek må, så länge hon lever ogift, från anslaget Ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, utbetalas den ersättning, som vid tillämpning av 1927 års militärsättningsförordning skulle ha tillkommit henne, därest hon, när K. E. A. Eek befanns lida av lungsjukdom, varit gift med denne; dock med avdrag för belopp, varmed henne tillkommande bidrag enligt lagen den 26 juli 1947 (nr 531) om bidrag till änkor och änklingar med barn skulle ha minskats, därest ersättning enligt militärsättningsförordningen utgått vid bidragets bestämmande.

2.

Trafikbilägaren J. F. Viklund, född den 17 oktober 1928, avled den 5 oktober 1956 till följd av lungsjukdom, ådragen under militärtjänstgöring. Han efterlämnade hustrun *Birgit Viklund*, född den 14 september 1926 och två barn i äktenskapet, födda den 24 maj 1949 och den 6 juli 1954. Sjukdomen yppades i maj 1950 och äktenskapet ingicks den 16 december samma år. På grund av sjukdomen har jämlikt 1927 års militärsättningsförordning utgivits ersättning till mannen Viklund för tiden fram till dödsfallet. Härjämte har utbetalats begravningshjälp.

Enligt beslut den 3 december 1956 tillerkände riks försäkringsanstalten jämlikt 1927 års militärsättningsförordning barnen livränta att utgå med för vardera barnet 100 kronor i månaden tills det fyllt 16 år. Samtidigt förklarade riks försäkringsanstalten, att jämlikt bestämmelserna i nämnda förordning livränta icke kunde tillerkännas *Birgit Viklund*, enär äktenskapet slutits först efter den tidpunkt, då mannens sjukdom yppades.

I en den 7 december 1956 dagtecknad skrift har *Birgit Viklund*, som är bosatt i Långträsk, anhållit att utan hinder av bestämmelserna i 1927 års militärsättningsförordning bli tillerkänd livränta och till stöd härför bl. a. åberopat, att hon och hennes man ingått trolovning redan år 1948 samt att ekonomiska skäl hindrat dem från att gifta sig, innan mannens sjukdom yppades.

Riks försäkringsanstalten har i utlåtande den 29 mars 1957 anfört:

Därest äktenskapet ingåtts före sjukdomens yppande, skulle *Birgit Viklund* från dödsfallet, så länge hon levde ogift, ägt uppbära livränta med 200 kronor för månad till och med den månad, varunder hon fyllde 67 år, samt därefter med 150 kronor för månad. *Birgit Viklund* uppbar under åren 1946—1948 sjukpenning från erkänd sjuk-kassa på grund av lungtuberkulos och ledgångsreumatism. Hennes hälsotillstånd synes emellertid numera vara gott och hon är fullt arbetsför. Hon kan dock icke åtaga sig förvärvsarbete utom hemmet, då hon har vårdnaden om barnen. Ena barnet är blind och fordrar på grund därav särskild tillsyn. Mannen bedrev under de sista åren av sin levnad droskrörelse, som övertagits av *Birgit Viklund*. Hon har en chaufför anställd. Bouppteckningen efter den avlidne utvisar en brist på omkring 33 000 kronor. Bland tillgångarna finns upptagen en fastighet om tre rum och kök, taxeringsvärderad till 20 800 kronor, och bland skulderna ett egnahemslån hos Piteå landskommun å 52 000 kronor. *Birgit Viklund* uppbar icke någon ersättning från pensionsstyrelsen. Med hänsyn till samtliga föreliggande omständigheter finner anstalten skäligt, att *Birgit Viklund* beredes någon ersättning i extraordinär ordning i anledning av mannens död, samt vill för sin del tillstyrka, att livränta enligt de för änkelivränta gällande bestämmelserna beviljas henne tills vidare för fem år och att frågan om livränta för tid därefter framdeles efter ansökan upptages till prövning.

Statskontoret har i utlåtande den 12 april 1957 tillstyrkt, att Birgit Viklund komme i åtnjutande av årligt understöd av statsmedel i form av änkelivränta enligt grunderna för 1927 års militärsättningsförordning, varjämte statskontoret framhållit, att med hänsyn till att makarna Viklund voro trolovade, innan mannen inkallades till militärtjänstgöring, samt till att Birgit Viklund hade vårdnaden om två minderåriga barn — av vilka det ena vore blint — tidsbegränsning för understödets utgående icke syntes böra ifrågakomma.

Departementschefen

Med hänsyn till Birgit Viklunds försörjningsskyldighet mot två minderåriga barn samt till de ömmande omständigheterna i övrigt föreslår jag — med hänvisning till vad jag anfört under punkten 1 vid behandlingen av ett likartat fall — att livränta tillerkännes Birgit Viklund i enlighet med statskontorets förslag.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att till Birgit Viklund må, så länge hon lever ogift, från anslaget Ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, utbetalas den ersättning som vid tillämpning av 1927 års militärsättningsförordning skulle ha tillkommit henne, därest hon, när J. F. Viklund befanns lida av lungsjukdom, varit gift med denne.

3.

Måleriarbetaren C. G. Hagman, född den 8 september 1923, avled den 21 februari 1957 till följd av lungtuberkulos, ådragen under militärtjänstgöring. Han efterlämnade hustrun *Elsie Anna Birgitta Hagman*, född den 27 november 1928, och två barn i äktenskapet, födda den 24 november 1948 och den 29 juni 1956. Sjukdomen yppades i maj 1944 och äktenskapet ingicks den 15 maj 1948. På grund av sjukdomen har jämlikt 1927 års militärsättningsförordning utgivits ersättning till mannen Hagman för tiden fram till dödsfallet. Härjämte har utbetalats begravningshjälp.

Enligt beslut den 4 mars 1957 tillerkände riksförsäkringsanstalten jämlikt 1927 års militärsättningsförordning barnen livränta att utgå med för vardera barnet 100 kronor i månaden, tills det fyllt 16 år. Samtidigt förklarade anstalten, att jämlikt bestämmelserna i nämnda förordning livränta icke kunde tillerkännas Elsie Hagman, enär äktenskapet slutits först efter den tidpunkt, då mannens sjukdom yppades.

I en den 10 april 1957 dagtecknad skrift har Elsie Hagman, som är bosatt i Hägersten, anhållit att utan hinder av bestämmelserna i 1927 års militär-

ersättningsförordning bli tillerkänd livränta och till stöd härför åberopat, att hon visserligen erhöle — förutom livräntan om 200 kronor i månaden för barnen — månatligt understöd från socialvårdsbyrå med 250 kronor 88 öre för månad men att hon icke därutöver kunde skaffa sig någon arbetsinkomst, när hon omhänderhade vårdnaden av de minderåriga barnen.

Riksförsäkringsanstalten har i utlåtande den 13 augusti 1957 anfört: Om äktenskapet ingåtts före sjukdomens yppande, skulle Elsie Hagman från dödsfallet, så länge hon levde ogift, ägt uppbära livränta, vars månadsbelopp skulle ha utgjort 200 kronor till och med den månad, varunder hon fyllde 67 år, och därefter 150 kronor. Elsie Hagman har till riksförsäkringsanstalten uppgivit, att hon på grund av ryggbesvär bär stödkorsett men att hennes hälsotillstånd i övrigt är jämförelsevis gott, att hon vissa tider åren 1950—1954 innehade arbetsanställning å kontor men att hon numera icke har arbete utom hemmet samt att hon saknar förmögenhet. Av pensionsstyrelsen har hon numera beviljats bidrag jämlikt lagen om bidrag till änkor och änklingar med barn. Bidraget uppgår till 1 360 kronor, vartill kommer indextillägg och standardförbättring med 360 kronor samt kommunalt bostadstillägg med 2 155 kronor, allt för år. Innan pensionsstyrelsens beslut förelåg, hade försvarets socialbyrå för barnens räkning tillerkänt Elsie Hagman s. k. ersättningsfyllnad, beräknad med hänsyn till bostadskostnaderna. Ersättningsfyllnaden torde dock upphöra att utgå, när numera änkebidrag beviljats. Med hänsyn till föreliggande omständigheter finner anstalten för sin del tveksamt, om Elsie Hagman bör beredas någon ersättning av statsmedel i särskild ordning. Finnes så böra ske, vill anstalten föreslå, att livränta enligt de för änkelivränta gällande bestämmelserna beviljas henne tills vidare för fem år och att frågan om livränta för tid därefter framdeles upptages till prövning efter ny ansökan. Om livränta beviljas Elsie Hagman, torde böra föreskrivas att vid utbetalning av livräntan avdrag skall göras med de belopp, varmed ersättningsfyllnaden och bidraget enligt lagen om bidrag till änkor och änklingar med barn skulle ha minskats, om ersättning enligt 1927 års militärsättningsförordning utgått till henne vid bestämmandet av ersättningsfyllnaden och bidraget.

Statskontoret har i utlåtande den 17 september 1957 anslutit sig till vad riksförsäkringsanstalten anfört i ärendet.

Av handlingarna inhämtas vidare: Mannen Hagman har under sin sjukdomstid erhållit bidrag med sammanlagt 5 837 kronor ur kungafonden och till Elsie Hagman har ur fonden utgått bidrag med tillhoppa 1 700 kronor, varav 1 500 kronor efter mannens död. I anställning som kontorist fram till år 1954 åtnjöt Elsie Hagman under sista tiden en månadslön av 565 kronor. Bostaden omfattar två rum och kök med badrum. Hyran utgör 190 kronor per månad inklusive värmestillägg.

Departementschefen

Med hänsyn till Elsie Hagmans svaga ekonomi och betydande försörjningsbördas föreslår jag — med hänvisning till vad jag anfört under punkten 1 vid behandlingen av ett likartat fall — att livränta i enlighet med myndigheternas förslag tillerkännes henne för en tid av fem år. Frågan om livränta för tid därefter torde framdeles få upptagas till prövning efter särskild ansökan.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att till Elsie Anna Birgitta Hagman må från anslaget Ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, för en tid av fem år, räknat från den 21 februari 1957, så länge hon lever ogift, utbetalas den ersättning, som vid tillämpning av 1927 års militärsättningsförordning skulle ha tillkommit henne, därest hon, när C. G. Hagman befanns lida av lungsjukdom, varit gift med denne; dock med avdrag för belopp, varmed dels henne tillkommande bidrag enligt lagen den 26 juli 1947 (nr 531) om bidrag till änkor och änklingar med barn, dels ock förenämnda ersättningsfyllnad skulle ha minskats, därest ersättning enligt militärsättningsförordningen utgått vid bidragets och ersättningsfyllnadens bestämmande.

4.

Den 27 februari 1951 instruerades en pluton värnpliktiga vid Norrbottens regemente i handhavandet av pansarskott. Under lektionen råkade en värnpliktig avlossa ett övningspansarskott, varvid värnpliktige J. A. Lindbäck, född den 9 augusti 1928, dödades. Genom hovrättens för Övre Norrland laga-kraftvunna dom den 5 december 1951 har fastslagits, att den överfurir, som lett demonstrationen, vållat dödsfallet genom försummelse och oförstånd.

J. A. Lindbäck efterlämnade som dödsbodelägare — förutom två halvbröder — modern *Maria Matilda Lindbäck*.

Genom beslut den 2 augusti 1951 fann riks försäkringsanstalten, att livränta icke kunde tillerkännas Maria Lindbäck jämlikt 1950 års militärsättningsförordning, eftersom av den förebragta utredningen framginge, att Maria Lindbäck icke varit för sitt uppehälle väsentligen beroende av J. A. Lindbäcks arbete. Maria Lindbäck anförde besvär över riks försäkringsanstaltens beslut, men försäkringsrådet fann genom utslag den 26 oktober 1951 ej skäl göra ändring i anstaltens beslut.

Sedan Maria Lindbäck i anledning därav hos Kungl. Maj:t anhållit om livränta på grund av J. A. Lindbäcks död, fann Kungl. Maj:t — efter hörande av riks försäkringsanstalten — genom beslut den 15 februari 1952 ansökan icke föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

I en den 4 oktober 1956 dagtecknad skrift har Maria Lindbäck som är bosatt i Hultet, Överkalix, upprepat sin anhållan om livränta på grund av J. A. Lindbäckes död och till stöd härför anført:

Den förolyckade sonen var mitt enda barn. Fadern dog redan innan sonen föddes. Själv är jag född den 5 februari 1898. Sedan jag blev änka har jag och min son, medan han ännu var i livet, bott hos min broder Helmer Larsson i Hultet. För någon månad sedan avled även brodern. Själv är jag vid svag hälsa, lider bl. a. av högt blodtryck. Sonens förolyckande blev också ett mycket hårt slag för mig, vilket gjort att jag haft mycket svårt att komma över detta. Omnämnas må, att sonen ägde en god studiebegåvning, vilket framgår därav att han avgick med mycket goda betyg från folkskola. Jag har genom sonens förolyckande blivit berövad mitt enda stöd för ålderdomen och är obemedlad.

Riksförsäkringsanstalten har i utlåtande den 13 november 1956 anført:

Maria Lindbäck har icke kunnat tillerkännas livränta, enär hon för sitt uppehälle icke kunde anses ha varit av den avlidnes arbete väsentligen beroende. Hon har i sin nu gjorda framställning icke anført några omständigheter, som kan föranleda ändrat ståndpunktstagande till denna fråga. Militärsättningsförordningen har genom förordningen den 4 juni 1954, nr 460, erhållit viss ändrad lydelse. Bl. a. har en uppmjukning skett av bestämmelserna om efterlevande föräldrars rätt till livränta. Sålunda stadgas (7 § 4 mom.) att om efterlevande fader eller moder till följd av dödsfallet kommer att sakna erforderligt underhåll, sådan efterlevande äger att under sin återstående livstid erhålla livränta med belopp, som med hänsyn till omständigheterna prövas skäligt, dock högst motsvarande en sjättedel av den avlidnes årliga arbetsförtjänst. Om militärsättningsförordningen i dess nuvarande lydelse varit gällande, då Maria Lindbäckes son drabbades av olycksfallet, torde livränta ändock icke ha kunnat tillerkännas henne, vars ekonomiska läge då icke var lika bekymmersamt som det numera efter broderns död har blivit. Några ärenden av liknande art med tillämpning av militärsättningsförordningens nuvarande lydelse torde emellertid icke ha avgjorts av försäkringsrådet. Med hänsyn till samtliga i ärendet föreliggande omständigheter finner anstalten likväl billighetsskäl tala för att sökanden beviljas någon ersättning i anledning av sonens död.

Försäkringsrådet har i utlåtande den 29 november 1956 uttalat, att ämbetsverket — som icke ansett sig böra ingå på frågan, huruvida Maria Lindbäck av rena billighetsskäl borde tillerkännas viss ersättning — funnit, att Maria Lindbäck, även om 1950 års militärsättningsförordning i dess nuvarande lydelse varit gällande vid tidpunkten för dödsfallet, icke syntes, såvitt den föreliggande utredningen gåve vid handen, ha kunnat tillerkännas livränta.

Statskontoret har i utlåtande den 4 januari 1957 uttalat, att omständigheterna talade för att Maria Lindbäck nu tillerkändes årligt understöd av

statsmedel; och har ämbetsverket föreslagit att beloppet bestämdes till 1 008 kronor för år, varå tilläggsförmåner icke skulle utgå.

Försvarets civilförvaltning, som inhämtat yttrande av *försvarets skaderegleringsnämnd*, har i utlåtande den 12 mars 1957 förklarat sig intet ha att erinra mot att Maria Lindbäck av billighetsskäl tillerkändes livränta enligt av statskontoret föreslagna grunder att utgå från anslaget Diverse pensioner och understöd m. m.

Av handlingarna inhämtas vidare: Maria Lindbäck äger en tredjedel av en jordbruksfastighet om cirka 14 hektar. Taxeringsvärdet å hela fastigheten är 19 000 kronor. Den är in-tecknad för 3 150 kronor. Efter broderns frånfälle hösten 1956 sköter Maria Lindbäck gården med hjälp av en 18-årig systemson. Fastigheten, varå finns tre kor, taxerades i februari 1956 för en inkomst av 4 160 kronor och Maria Lindbäck för en inkomst av 1 500 kronor. Maria Lindbäck uppbär socialhjälp med 100 kronor i månaden. Sonen hade genomgått folkhögskola under två år och tilldelats stipendier.

Departementschefen

Med hänsyn till de förhållanden under vilka Maria Lindbäcks son avlidit samt till hennes ålder och nuvarande bekymmersamma ekonomiska läge anser jag det skäligt, att livsvarig livränta tillerkännes henne enligt statskontorets och civilförvaltningens förslag.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att från det under tolfte huvudtiteln uppförda anslaget Diverse pensioner och understöd m. m. må på grund av förenämnda olycksfall till Maria Matilda Lindbäck, så länge hon lever ogift, utgå livsvarig livränta för tiden från och med den 1 januari 1957 med 1 008 kronor för år, å vilket belopp rörliga tilläggsförmåner icke skall utgå.

5.

E. G. J. Öijen, född den 13 oktober 1923, som var anställd som musikfurir vid Värmlands regemente, medföljde under fälttjänstövning den 9 mars 1945 å en försvaret tillhörig motorcykel, som framfördes i tjänsten av en värnpliktig. Motorcykeln kolliderade därvid med en mötande militär lastbil, varvid Öijen bl. a. ådrog sig komplicerat brott å vänster underben samt urredvrickning av höger knäled.

Riksförsäkringsanstalten fann Öijen berättigad till ersättning enligt militärsättningsförordningen på grund av skadan och fastställde Öijens invaliditet till 10 procent från och med den 5 januari 1952 samt bestämde enligt beslut den 14 juli 1956 livräntan enligt militärsättningsförordningen till livsvarig efter samma invaliditetsgrad.

I skrivelse den 16 april 1957 har *försvarets civilförvaltning*, efter inhämtande av yttrande från *försvarets skaderegleringsnämnd*, gjort framställning om ytterligare ersättning åt Öijen i anledning av skadan. Enligt handlingarna har Öijen, som erhöll avsked den 1 april 1946 vid kontraktstidens utgång och numera innehar civil anställning vid Lesjöfors bruk, yrkat ersättning för förlorad arbetsförtjänst, sveda och värk samt framtida men m. m. ävensom livränta. Civilförvaltningen har, efter tillstyrkan av skaderegleringsnämnden, hemställt — med förmälan att kronan torde vara skyldig utgiva ojämkad ersättning till Öijen — att Öijen måtte tillerkännas dels ersättning för förlorad arbetsförtjänst den 1 april 1946—den 31 december 1956, för sveda och värk samt för framtida men m. m. med tillhoppa 23 535 kronor 5 öre, dels ock livränta från den 1 januari 1957, beräknad efter 10 procents invaliditet och en uppskattad årsinkomst av 13 800 kronor, med 1 380 kronor om året, till dess Öijen fyller 67 år, och därefter med ett till hälften nedsatt belopp. I fråga om ersättning för förlorad arbetsförtjänst och livränta bör enligt civilförvaltningen avdrag dock ske med vad Öijen under motsvarande tid uppburit eller uppbär från riksförsäkringsanstalten.

Statskontoret har i utlåtande den 23 maj 1957 förklarat sig intet ha att erinra mot bifall till civilförvaltningens hemställan.

Genom beslut den 14 juni 1957 har Kungl. Maj:t med hänsyn till förekomna omständigheter funnit gott medgiva att från anslaget Vissa ersättningar i anledning av skador vid militär verksamhet m. m. finge i enlighet med civilförvaltningens förslag utbetalas ersättning för förlorad arbetsförtjänst m. m. med tillhoppa 23 535 kronor 5 öre ävensom livränta för tiden den 1 januari 1957—den 30 juni 1958 med 1 380 kronor för år, i fråga om ersättning för förlorad arbetsförtjänst och livränta dock med avdrag för vad Öijen för motsvarande ändamål uppburit eller uppbär från riksförsäkringsanstalten. Tillika förklarade Kungl. Maj:t Sig vilja framdeles meddela beslut i fråga om livränta för tiden efter den 30 juni 1958.

Departementschefen

Beträffande livränta för tiden till och med den 30 juni 1958 föreligger redan beslut av Kungl. Maj:t. För tiden därefter synes livränta böra utgå enligt myndigheternas förslag och bestridas från anslaget Diverse pensioner och understöd m. m.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att från det under tolfte huvudtiteln uppförda anslaget Diverse pensioner och understöd m. m. må på grund av förenämnda olycksfall till E. G. J. Öijen utgå livsvarig livränta, för tiden från och med den 1 juli 1958 till dess Öijen uppnår 67 års ålder med 1 380 kronor för år och för tiden därefter med 690 kronor för år, dock med avdrag av vad han för motsvarande ändamål kan komma att uppbära i periodisk ersättning från riksförsäkringsanstalten.

6.

Byggnadsarbetaren *H. B. Månsson* i Knisslinge, född den 9 april 1930, fullgjorde såsom värnpliktig under tiden den 29 augusti—den 9 oktober 1954 befäls- och repetitionsövning vid Norra skånska infanteriregementet. Under stridsövning i mörker den 5 oktober samma år träffades Månsson av träsplitter från ett på kort håll avlossat löst gevärsskott, varvid högra ögat helt förstördes och måste bortopereras. Polisutredning i anledning av det inträffade har icke föranlett någon åtgärd av åklagare.

Riksförsäkringsanstalten utgav jämlikt militärensättningsförordningen sjukpenning på grund av skadan för tiden den 10 oktober—den 1 december 1954 samt tillerkände Månsson livsvarig livränta, räknat från och med den 2 december 1954, efter en invaliditetsgrad av 25 procent.

I skrivelse den 30 juli 1957 har *försvarets civilförvaltning*, efter inhämtande av yttrande från *försvarets skaderegleringsnämnd*, gjort framställning om ersättning åt Månsson i anledning av skadan. Enligt handlingarna har Månsson yrkat dels ersättning för förlorad arbetsförtjänst under tiden den 10 oktober 1954—den 1 december 1954, sveda och värk, lyte och men samt ombudskostnad med tillhoppa 9 413 kronor 66 öre, varav för lyte och men 7 000 kronor, dels ock livsvarig livränta från och med den 2 december 1954, beräknad efter en invaliditetsgrad av 25 procent och en årsinkomst av 10 600 kronor, med avdrag för motsvarande utbetalningar från riksförsäkringsanstalten samt, då Månsson uppnått 67 års ålder, jämväl för honom tillkommande folkpension. Civilförvaltningen — som ansett, att Månsson med hänsyn till omständigheterna vid nattövningen borde tillerkännas ojämkat skadestånd — har, efter tillstyrkan av skaderegleringsnämnden, till Månsson utbetalat de för förlorad arbetsförtjänst, sveda och värk samt ombudskostnad yrkade beloppen ävensom 5 000 kronor för lyte och men, eller tillhoppa 7 413 kronor 66 öre från anslaget Vissa ersättningar i anledning av skador vid militär verksamhet m. m. Ämbetsverket har hemställt, i överensstämmelse med skaderegleringsnämndens yttrande, att Kungl. Maj:t, med godkännande av de verkställda utbetalningarna, måtte tillerkänna Månsson livränta, beräknad efter en invaliditetsgrad av 25 procent och en årsinkomst av 10 600 kronor att utgå för tiden från och med den 2 december 1954 till dess Månsson fyllde 67 år, efter vilken tidpunkt livräntan borde nedsättas till hälften, allt med iakttagande av att från den sålunda beräknade livräntan avdrag borde göras för vad Månsson för motsvarande tidsperioder uppburit eller kunde komma att uppbära från riksförsäkringsanstalten.

Statskontoret har enligt utlåtande den 16 augusti 1957 förklarat sig icke ha något att erinra mot att Månsson tillerkändes livränta med av civilförvaltningen föreslagna belopp.

Genom beslut den 10 oktober 1957 har Kungl. Maj:t med hänsyn till förekomna omständigheter — med godkännande av förenämnda utbetalningar om tillhoppa 7 413 kronor 66 öre — funnit gott medgiva att av tolfte huvudtitelns anslag Diverse pensioner och understöd m. m. finge till Månsson utbetalas livränta för tiden den 2 december 1954—den 30 juni 1958 med 2 650 kronor för år, dock med avdrag av vad för motsvarande ändamål utgått eller kan komma att utgå från riksförsäkringsanstalten. Tillika förklarade Kungl. Maj:t Sig vilja framdeles meddela beslut i fråga om livränta för tiden efter den 30 juni 1958.

Departementschefen

Beträffande livränta för tiden till och med den 30 juni 1958 föreligger redan beslut av Kungl. Maj:t. För tiden därefter synes livränta böra utgå i enlighet med myndigheternas förslag.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att från det under tolfte huvudtiteln uppförda förslagsanslaget Diverse pensioner och understöd m. m. må på grund av förenämnda olycksfall till H. B. Månsson utgå livsvarig livränta, för tiden från och med den 1 juli 1958, till dess Månsson uppnår 67 års ålder, med 2 650 kronor för år och för tiden därefter med 1 325 kronor för år, dock med avdrag av vad han för motsvarande ändamål kan komma att uppbära i periodisk ersättning från riksförsäkringsanstalten.

7.

Målaren *H. R. Berg* i Karlskrona, född den 8 augusti 1903, var under åren 1912—1916 på Karlskrona fattigvårdsstyrelsens bekostnad för vård och uppfostran utackorderad till en torpare och dennes hustru, boende i Truse-ryd, Torhamns församling. På väg från skolan hittade Berg i februari 1916 på marken intill vägen en icke briserad projektil. Den härrörde troligen från en av flottans vedettbåtar, som skjutit mot land för att desarmera en mina. När Berg, som av fosterföräldrarna tilläts behålla projektilen, påföljande dag lekte med projektilen och stötte spetsen mot en sten, exploderade projektilen. Härvid slets Bergs högra hand bort varjämte han skadades i ansiktet och vänstra handen. Berg har protes för högra underarmen.

I en den 23 oktober 1956 dagtecknad skrift har Berg anhållit om ersättning för sina lidanden med cirka 30 000 kronor samt om en livränta, som möjliggjorde för honom att få en dräglig försörjning. Till stöd för sin anhållan har Berg åberopat, att han genomgått obeskrivliga lidanden och umbäranden under alla år på grund av skadan och nu icke kunde försörja sig längre samt att han, därest ersättning beviljades, hade för avsikt att genom ett eget företag eller dylikt söka få fram någon rörelse, som bidroge till försörjningen.

Försvarets civilförvaltning har, efter inhämtande av yttrande från försvarets skaderegleringsnämnd, avgivit utlåtande den 8 januari 1957. Av handlingarna framgår, att varken skaderegleringsnämnden eller civilförvaltningen haft någonting att erinra mot att Berg bereddes viss ersättning. Skaderegleringsnämnden har uttalat, att Berg enligt nämndens mening finge anses mera betjänt av ersättning i form av livränta än av ett engångsbelopp, vilken livränta skäligen syntes kunna bestämmas till 1 500 kronor för år under Bergs återstående livstid. Civilförvaltningen har förklarat, att ersättningen, för vilken icke kunde anses föreligga annan grund än billighet, syntes böra utgå med ett engångsbelopp å förslagsvis 5 000 kronor.

Civilförvaltningen har införskaffat utredning rörande Bergs personliga förhållanden. Enligt en den 5 december 1956 dagtecknad rapport har Berg vid polisförhör uppgivit:

Efter slutad skolgång utbildades Berg på vanförestalten till järnarbetare men omskolade sig sedermera till målare. Under de senaste fem åren har han haft tilltagande besvär av överansträngning i vänstra armen och det sista året varit sjukskriven samt endast kunnat arbeta korta perioder, sanmanlagt ungefär två månader. Under år 1956 har Berg haft en arbetsinkomst av 1 000 kronor. Vid några tillfällen, då han haft det särskilt besvärligt, har han vänt sig till socialvården och fått bidrag med 25—50 kronor per vecka. Hans skulder uppgår till cirka 600 kronor. Han gifte sig år 1940 men i augusti 1956 dömdes till hemskillnad i äktenskapet. Hustrun hade under de senaste sex åren före hemskillnaden anställning som sömmerska med en årsinkomst av 5 000—6 000 kronor. Hon tillerkändes vid hemskillnaden vårdnaden om makarnas sjuttonårige son, men denne stannade hos Berg tills han erhöll anställning på ett fartyg. Vid hemskillnaden blev Berg ålagd att i underhållsbidrag betala 75 kronor i månaden till sonen och 200 kronor i månaden till hustrun. Han har icke kunnat betala sistnämnda belopp till fullo, och hustrun har icke varit särskilt fordrande på full betalning, beroende på hennes vetskap om Bergs oförmåga till arbete. Berg hyr för 65 kronor per månad en omodern tvårumslägenhet med kök. Han får själv svara för utgifterna för bränsle, gas och lyse, vilka uppgår till cirka 50 kronor per månad under vinterperioden.

Av rapporten och ett denna bifogat läkarintyg inhämtas vidare följande. Bergs taxering år 1956 till statlig inkomstskatt utgjorde 6 710 kronor. Från socialvården har han erhållit 505 kronor kontant och en kostym å 150 kronor. Till socialvården har han återbetalat 90 kronor. Till följd av sjukdom under tiden den 9 mars—den 24 maj och den 13 juni—den 25 november 1956 har Berg utbetalt 1 952 kronor från sjukkassa. Bergs invaliditet på grund av skadan får uppskattas till minst 60 procent.

Statskontoret har i utlåtande den 18 januari 1957 förklarat sig icke ha något att erinra mot att Berg av billighetsskäl tillerkändes viss ersättning av statsmedel. I fråga om formen för ersättningens utgående har statskontoret anslutit sig till skaderegleringsnämndens mening, att Berg borde erhålla årligt

understöd, vilket borde bestämmas till högst 1 200 kronor för år, å vilket belopp rörliga tilläggsförmåner icke skulle utgå.

Genom beslut den 5 juli 1957 har Kungl. Maj:t med hänsyn till förekomna särskilda omständigheter funnit gott medgiva att till Berg finge från anslaget Vissa ersättningar i anledning av skador vid militär verksamhet m. m. för tiden den 1 januari 1957—den 30 juni 1958 utbetalas livränta med 100 kronor för månad. Tillika förklarade Kungl. Maj:t Sig vilja framdeles meddela beslut i fråga om livränta för tiden efter den 30 juni 1958.

Departementschefen

Beträffande livränta för tiden till och med den 30 juni 1958 föreligger redan beslut av Kungl. Maj:t. För tiden därefter synes med hänsyn till de förhållanden, under vilka ifrågavarande skada uppkommit, samt till Bergs ålder och av skadan föranledda invaliditet och nedsatta försörjningsförmåga livränta böra utgå med oförändrat belopp under Bergs återstående livstid och bestridas från anslaget Diverse pensioner och understöd m. m.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att från det under tolfte huvudtiteln uppförda förslagsanslaget Diverse pensioner och understöd m.m. må på grund av förenämnda olycksfall till H. R. Berg utgå livsvarig livränta för tiden från och med den 1 juli 1958 med 1 200 kronor för år, å vilket belopp rörliga tilläggsförmåner icke skall utgå.

8.

Den 28 augusti 1952 kolliderade snickaren *R. G. S. Lindner* i Älvsjö, född den 7 mars 1903, under cykling på Värmdövägen med en kanonvagn, som bogserades av en terrängbil, och åsamkades därvid bl. a. huvudskador. Lindner lider av neurotiska besvär, som delvis är att anse som orsakade av olycksfallet.

Genom lagakraftvunnen dom den 27 februari 1954 förpliktade Södra Roslags domsagas häradsrätt på grund av olyckan kronan att till Lindner utgiva skadestånd med 11 421 kronor, innefattande ersättning för förlorad arbetsförtjänst för tiden intill den 1 december 1953, för sjukhusavgifter samt för sveda och värk, med Lindner förbehållen rätt att framdeles i mån av befogenhet föra ytterligare skadeståndstalan.

Genom beslut den 16 december 1955 medgav Kungl. Maj:t att till Lindner finge utbetalas ersättning för förlorad arbetsförtjänst (livränta) jämväl för tiden den 1 december 1953—den 30 juni 1956 efter en antagen inkomst av 900 kronor i månaden och en invaliditetsgrad av 30 procent, frånsett en kortare tid, då Lindner varit intagen på sjukhus.

I skrivelse den 23 juli 1957 har *försvarets civilförvaltning*, efter inhämtande av yttranden från *riksförsäkringsanstalten* och *försvarets skaderegle-*

ringsnämnd, gjort framställning om ytterligare ersättning åt Lindner i anledning av skadan. Enligt handlingarna har Lindner yrkat dels ersättning för sveda och värk, lyte och men samt ombudskostnader med tillhoppa 3 200 kronor, dels ock livsvarig livränta räknat från och med den 1 juli 1956, för tiden till dess Lindner uppnådde 67 års ålder beräknad efter en invaliditetsgrad av 30 procent och en årsinkomst av 14 000 kronor och för tiden därefter beräknad efter samma invaliditetsgrad och en årsinkomst av 7 000 kronor. Riksförsäkringsanstalten har i anslutning till inhämtade läkarutlåtanden uttalat, att Lindners invaliditet syntes vara bestående och hans tillstånd stationärt samt att, om ersättning skolat utgå till Lindner enligt olycksfallsförsäkringslagen, den av olycksfallet föranledda invaliditeten alltså borde beräknas till 30 procent. Civilförvaltningen har, med tillstyrkan av skaderegleringsnämnden, hemställt att Lindner måtte tillerkännas livsvarig livränta enligt sitt yrkande.

Statskontoret har i utlåtande den 16 augusti 1957 förklarat sig icke ha något att erinra mot att Lindner bereddes ersättning i enlighet med civilförvaltningens förslag.

Genom beslut den 25 oktober 1957 har Kungl. Maj:t med hänsyn till förekomna omständigheter funnit gott medgiva att på grund av ifrågavarande skada finge — förutom ersättning för sveda och värk, lyte och men samt ombudskostnad med tillhoppa 2 100 kronor — av anslaget Diverse pensioner och understöd m. m. utbetalas livränta till Lindner för tiden den 1 juli 1956—den 30 juni 1958 med 4 200 kronor för år. Tillika förklarade Kungl. Maj:t Sig vilja framdeles meddela beslut i fråga om livränta för tiden efter den 30 juni 1958.

Departementschefen

Beträffande livränta för tiden till och med den 30 juni 1958 föreligger redan beslut av Kungl. Maj:t. För tiden därefter synes livränta böra utgå i enlighet med myndigheternas förslag.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att från det under tolfte huvudtiteln uppförda anslaget Diverse pensioner och understöd m. m. må på grund av förenämnda olycksfall till R. G. S. Lindner utgå livsvarig livränta, för tiden från och med den 1 juli 1958, till dess Lindner uppnår 67 års ålder, med 4 200 kronor för år och för tiden därefter med 2 100 kronor för år.

9.

I oktober 1944 utfördes för kronans räkning sprängningsarbeten å ett skyddsrum vid flygfältet i Norrtälje. Vid en sprängning den 21 oktober 1944 slungades ett stensplitter genom väggen till en militärbarack. Värn-

pliktige *K. G. Palm* i Enköping, född den 27 juni 1898, som uppehöll sig inom baracken, träffades i huvudet och erhöll brott på skallen. Enligt läkarintyg den 17 maj 1957 lider Palm av för framtiden bestående besvär (tryckkänslor i huvudet samt yrsel) på grund av skadan.

I anledning av olyckan medgav Kungl. Maj:t genom beslut den 26 november 1948 och den 11 juni 1954 att till Palm finge för tiden den 1 januari 1946—den 26 december 1954 utbetalas viss periodisk ersättning, dock med avdrag för vad riks försäkringsanstalten enligt militärsättningsförordningen för motsvarande tid utgivit eller kunde komma att utgiva till Palm.

Riks försäkringsanstalten tillerkände genom olika beslut Palm livränta för tiden efter den 26 december 1954, beräknad efter en invaliditetsgrad av 15 procent, vilken livränta enligt anstaltens beslut den 11 juni 1957 skulle utgå för Palms återstående livstid.

I skrivelse den 3 september 1957 har *försvarets civilförvaltning*, efter inhämtande av yttrande från *försvarets skaderegleringsnämnd*, gjort framställning om ytterligare ersättning åt Palm. Enligt handlingarna har Palm för tiden den 27 december 1954—den 26 december 1956 yrkat ytterligare ersättning i form av livränta, beräknad efter en invaliditetsgrad av 15 procent och en antagen inkomst för år 1955 av 9 400 kronor och för år 1956 av 10 300 kronor, allt med avdrag för vad under motsvarande tider utgivits från riks försäkringsanstalten. Yrkandet har sedermera utvidgats till att avse livsvarig livränta efter en invaliditetsgrad av 15 procent. Civilförvaltningen har, efter tillstyrkan av skaderegleringsnämnden, hemställt att Palm måtte beredas ersättning i form av livsvarig livränta, beräknad efter en invaliditetsgrad av 15 procent och en antagen årlig inkomst, för tiden den 27 december 1954—den 31 december 1955 av 9 400 kronor, för tiden från och med den 1 januari 1956 till dess Palm fyllde 67 år av 10 300 kronor samt för tiden därefter av 5 150 kronor, allt med avdrag för vad Palm under motsvarande tider uppburit eller kunde komma att uppbära från riks försäkringsanstalten.

Statskontoret har i utlåtande den 17 september 1957 icke funnit anledning till erinran mot civilförvaltningens förslag och föreslagit, att livräntan skulle bestridas från anslaget Diverse pensioner och understöd m. m.

Genom beslut den 25 oktober 1957 har Kungl. Maj:t med hänsyn till förekomna omständigheter funnit gott medgiva att från anslaget Vissa ersättningar i anledning av skador vid militär verksamhet m. m. finge till Palm utbetalas livränta, beräknad efter en invaliditetsgrad av 15 procent och en antagen årlig inkomst, för tiden den 27 december 1954—den 31 december 1955 av 9 400 kronor och för tiden den 1 januari 1956—den 30 juni 1958 av 10 300 kronor, allt med avdrag för vad Palm för motsvarande ändamål uppburit eller kunde komma att uppbära från riks försäkringsanstalten. Tillika förklarade Kungl. Maj:t Sig vilja framdeles meddela beslut om livränta för tiden efter den 30 juni 1958.

Departementschefen

Beträffande livränta för tiden till och med den 30 juni 1958 föreligger redan beslut av Kungl. Maj:t. För tiden därefter synes livränta böra utgå i enlighet med myndigheternas förslag och bestridas från anslaget Diverse pensioner och understöd m. m.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att från det under tolfte huvudtiteln uppförda anslaget Diverse pensioner och understöd m. m. må på grund av förenämnda olycksfall till K. G. Palm utgå livsvarig livränta för tiden från och med den 1 juli 1958, till dess Palm uppnår 67 års ålder, med 1 545 kronor för år och för tiden därefter med 772 kronor 50 öre för år, dock med avdrag av vad han för motsvarande ändamål kan komma att uppbära i periodisk ersättning från riksförsäkringsanstalten.

10.

Under tjänstgöring som värnpliktig ombord å jagaren Visby var *L. B. Eriksson*, född den 3 december 1932, jämte andra värnpliktiga den 7 oktober 1953 sysselsatt med att lägga ut maskeringsnät. Härvid fastnade en nätmaska i avfyringsanordningen till en dimbildare. Vid ryck för att frigöra nätet utlöstes mekanismen till dimbildaren, varvid denna avfyrades och dimsatsen antändes och sprutade ut. Eriksson träffades i ansiktet och erhöll ögonskada. Polisutredning verkställdes på grund av olyckan men föranledde icke någon åtgärd av åklagare. I anledning av skadan var Eriksson — som hemförlovades den 16 oktober 1953 efter fullgjord militärtjänst — intagen på sjukhus under tiden den 8 oktober—den 21 december 1953, varefter han behandlades polikliniskt till och med den 19 februari 1954. Enligt läkarintyg lider Eriksson av troligen bestående synnedsättning i ena ögat (endast ljusförmimmelse och lokalisation av ljus).

Riksförsäkringsanstalten fann Eriksson berättigad till ersättning enligt militärsättningsförordningen på grund av skadan och utgav sjukpenning för tiden den 17 oktober 1953—den 24 februari 1954 samt tillerkände Eriksson livsvarig livränta, räknat från och med den 25 februari 1954, efter en invaliditet av 20 procent.

I skrivelser den 4 december 1956 och den 12 februari 1957 har *försvarets civilförvaltning*, efter inhämtande av yttrande från *försvarets skaderegleringsnämnd*, gjort framställning om ytterligare ersättning åt Eriksson på grund av skadan. Enligt handlingarna har Eriksson yrkat ersättning för sveda och värk och framtida men med 20 000 kronor samt för förlorad arbetsförtjänst under tiden den 8 oktober 1953—den 1 mars 1954 med 4 680 kronor. Civilförvaltningen — som ansett, att skadan åsamkats under sådana

omständigheter att Eriksson borde tillerkännas ojämkad ersättning — har, efter tillstyrkan av skaderegleringsnämnden, hemställt att Eriksson måtte tillerkännas dels ersättning för sveda och värk med 1 200 kronor, för framtida men med 4 000 kronor samt för förlorad arbetsförtjänst under tiden den 17 oktober 1953—den 24 februari 1954 efter en antagen inkomst av 1 000 kronor i månaden, dels ock livsvarig livränta från och med den 25 februari 1954, beräknad efter nämnda inkomst och en invaliditet av 20 procent. I fråga om ersättning för förlorad arbetsförtjänst och livränta borde avdrag dock ske med vad Eriksson under motsvarande tid uppburit eller kunde komma att uppbära från riksförsäkringsanstalten.

Statskontoret har i utlåtande den 26 februari 1957 icke funnit anledning till annan erinran mot civilförvaltningens hemställan än att livräntan efter det Eriksson uppnått 67 års ålder borde nedsättas till hälften av vad tidigare utgått.

Handlingarna utvisar, att Eriksson läsåret 1956—1957 var elev i avgångsklassen på byggnads-tekniska linjen vid tekniska gymnasiet i Härnösand.

Genom beslut den 16 maj 1957 har Kungl. Maj:t med hänsyn till förekomna omständigheter funnit gott medgiva att från anslaget Vissa ersättningar i anledning av skador vid militär verksamhet m. m. finge i enlighet med civilförvaltningens förslag utbetalas ersättning för sveda och värk samt framtida men med tillhopa 5 200 kronor, ersättning för förlorad arbetsförtjänst under tiden den 17 oktober 1953—den 24 februari 1954 efter en antagen månadsinkomst av 1 000 kronor ävensom livränta, räknat från och med den 25 februari 1954 till och med den 30 juni 1958 efter nämnda inkomst och en invaliditet av 20 procent, i fråga om ersättning för förlorad arbetsförtjänst och livränta dock med avdrag för vad Eriksson för motsvarande ändamål uppburit eller kunde komma att uppbära från riksförsäkringsanstalten. Tillika förklarade Kungl. Maj:t Sig vilja framdeles meddela beslut i fråga om livränta för tiden efter den 30 juni 1958.

Departementschefen

Beträffande livränta för tiden till och med den 30 juni 1958 föreligger redan beslut av Kungl. Maj:t. För tiden därefter synes livränta böra utgå enligt statskontorets förslag och bestridas från anslaget Diverse pensioner och understöd m. m.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att från det under tolfte huvudtiteln uppförda anslaget Diverse pensioner och understöd m. m. må på grund av förenämnda olycksfall till L. B. Eriksson utgå livsvarig livränta för tiden från och med den 1 juli 1958 till dess Eriksson uppnår 67 års ålder med 2 400 kronor för år och för tiden därefter med 1 200 kronor för år, dock med avdrag av vad han för

motsvarande ändamål uppburit eller kan komma att uppbära i periodisk ersättning från riksförsäkringsanstalten.

11.

Chauffören *K. G. S. Sverkström*, född den 17 mars 1930, skadades den 15 augusti 1951 vid kollision i Boden mellan en av honom förd motorcykel och en lastbil, förd av styckjunkaren *L. G. Olsson*. Vid olyckan ådrog sig Sverkström brott på höger underben, som läkts med kvarstående invaliditet. Av läkarutlåtande framgår bl. a., att Sverkströms högra underben är 1—2 centimeter kortare än det vänstra och att han har något inskränkt rörlighet i höger fotled.

Genom lagakraftvunnen dom den 23 september 1953 förpliktade Karlskoga domsagas häradsrätt på grund av olyckan kronan att till Sverkström utgiva ett till två tredjedelar jämkat skadestånd, avseende förutom lasarettskostnader förlorad arbetsförtjänst och semesterersättning för tiden den 16 augusti 1951—den 31 mars 1953. Genom domen förbehölls Sverkström vidare rätt att i särskild rättegång föra den ytterligare talan om ersättning, vartill han kunde vara befogad. Försvarets civilförvaltning utbetalade till Sverkström det honom enligt domen tillkommande skadeståndet ävensom ytterligare ersättning avseende sveda och värk, framtida men, läkarbehandling och kostnader i samband med läkarbesök samt förlorad arbetsförtjänst och livränta för tiden den 1 april 1953—den 30 juni 1955.

I skrivelse den 17 september 1957 har *försvarets civilförvaltning*, efter inhämtande av yttranden från *riksförsäkringsanstalten* och *försvarets skaderegleringsnämnd*, gjort framställning om ytterligare ersättning åt Sverkström i anledning av skadan. Enligt handlingarna har Sverkström yrkat dels livränta för tiden från och med den 1 juli 1955 till dess han fyllde 67 år, beräknad efter en årsinkomst av 12 000 kronor och en invaliditetsgrad av 25 procent, eller sålunda, efter jämkning till två tredjedelar, med 2 000 kronor för år, samt för tiden därefter med 1 000 kronor för år, dels ock ersättning för kostnader i samband med läkarbesök och ombudsarvode. Riksförsäkringsanstalten har biträtt en av anstaltens biträdande läkare docenten *L. Hult* uttalad uppfattning, att Sverkströms invaliditet för framtiden kunde uppskattas till 25 procent. Civilförvaltningen har, med tillstyrkan av skaderegleringsnämnden, hemställt, att Sverkström måtte tillerkännas yrkad ersättning med avdrag för förskottsvis utbetalad livränta och viss å contoutbetalning.

Statskontoret har i utlåtande den 1 oktober 1957 anslutit sig till vad civilförvaltningen föreslagit.

Genom beslut den 15 november 1957 har Kungl. Maj:t med hänsyn till föreliggande omständigheter funnit gott medgiva att från anslaget Vissa

ersättningar i anledning av skador vid militär verksamhet m. m. finge utbetalas dels livränta enligt angivna grunder för tiden den 1 juli 1955—den 30 juni 1958 med 2 000 kronor för år med avdrag för av Sverkström i förskott uppburna belopp, dels ock ersättning för kostnader i samband med läkarbesök och ombudsarvode. Tillika förklarade Kungl. Maj:t Sig vilja framdeles meddela beslut i fråga om livränta för tiden efter den 30 juni 1958.

Departementschefen

Beträffande livränta för tiden till och med den 30 juni 1958 föreligger redan beslut av Kungl. Maj:t. För tiden därefter synes livränta böra utgå i enlighet med myndigheternas förslag och bestridas från anslaget Diverse pensioner och understöd m. m.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att från det under tolfte huvudtiteln uppförda anslaget Diverse pensioner och understöd m. m. må på grund av förenämnda olycksfall till K. G. S. Sverkström utgå livsvarig livränta, för tiden från och med den 1 juli 1958, till dess Sverkström uppnår 67 års ålder, med 2 000 kronor för år och för tiden därefter med 1 000 kronor för år.

Med bifall till vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, under punkterna 1—11 hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

A. Broberg